

HIDROLOGIJA

■ Definicija:

- geofizička nauka koja proučava vode na Zemlji, njihove osobine, prostorni i vremenski raspored i kretanje u prirodi
- nauka o hidrološkom ciklusu (neprestanom kruženju vode na Zemlji)

Hidrološki ciklus

■ Nauke koje se bave delovima hidrološkog ciklusa

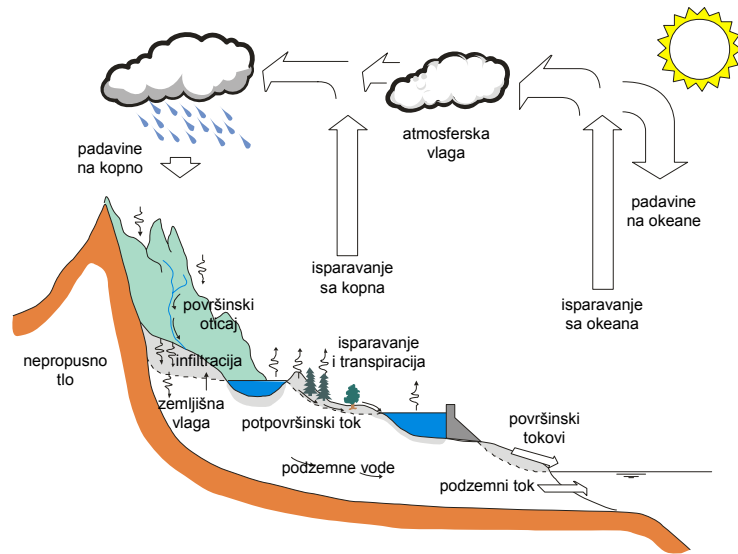
- astronomija, meteorologija, klimatologija, geografija, okeanografija, geologija, ekologija...

■ Delovi hidrološkog ciklusa značajni za hidrotehniku

- prevashodno površinske i podzemne vode

Hidrološki ciklus

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

- KORIŠĆENJE VODA
- ZAŠTITA VODA
- ZAŠTITA OD VODA

Upravljanje vodama
ili
VODOPRIVREDA

- Objekti, radovi, mere za ispunjenje vodoprivrednih ciljeva

HIDROTEHNIKA

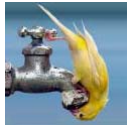

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

■ KORIŠĆENJE VODA – Potrebe za vodom

- za piće i pripremu hrane
- za proizvodnju hrane
- za održavanje higijene
- za proizvodnju električne energije
- za plovidbu
- za rekreaciju ...

■ Problem raspoloživosti voda

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

■ ZAŠTITA VODA – Kvalitet voda

- kontrola zagađenja
- prečišćavanje voda
- kontrola malih voda
- ...

■ Problem upotrebljivosti voda

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

■ ZAŠTITA OD VODA - Štetna delovanja vode

- poplave
- odvodnjavanje
- erozija
- ...

■ Problem smanjenja rizika od štetnog dejstva voda

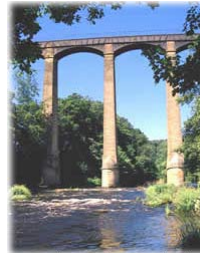
Izmene prirodnog hidrološkog ciklusa

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

■ Inženjerska hidrologija:

1. procena količina i kvaliteta vode, njenog rasporeda i dinamike
2. osnova za planiranje i projektovanje hidrotehničkih objekata i vodoprivrednih sistema i upravljanje njima

Pontcysyllte Aqueduct, North Wales
Wrexham County Borough Council

Itaipu Dam, Paraguay/Brazil. The world's largest hydroelectric facility.
Credit: Itaipu Binacional

Hayden-Rhodes Aqueduct, Arizona
Bureau of Reclamation

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

■ Inženjerska hidrologija utvrđuje:

- za hidrocentrale: raspoložive količine vode u reci
- za navodnjavanje: potrebe biljaka za vodom, analiza kiša, analiza podzemnih voda, raspoložive količine vode za zahvatanje (određivanje MANJKA vode)
- za odvodnjavanje: ... (određivanje VIŠKA vode)
- za zaštitu od velikih voda (poplava) i malih voda (suša): analiza verovatnoće pojave ekstremnih protoka/zapremina
- ...

University of Arizona. Credit: John C. Palumbo

Uloga hidrologije u hidrotehnici i vodoprivredi

- Poznavanje količina, rasporeda i dinamike voda
  - OSMATRANJA I MERENJA
  - PRORAČUNI I MODELIRANJE (proračuni veličina koje se ne mere na osnovu izmerenih veličina)
    - modeli fizičkih procesa (hidrodinamički zakoni, konceptualni modeli)
    - statistički modeli (razmatranje verovatnoće pojave hidroloških veličina, korelacija i regresija)

